

M.M.H.A. Bankers
Bruggenseweg 9
5752 SC Deurne

Locatie: Bruggenseweg 9 Deurne

Veehouderij en Volksgezondheid

Samenvatting rapport Veehouderij en gezondheid omwonenden RIVM 2016-0058

Onderzocht is of het wonen in de buurt van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid van de omwonenden. Hieruit komen een aantal positieve en een aantal negatieve gezondheidseffecten naar voren. Een eenduidig antwoord is dan ook niet te geven. Aangetoond is dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in deze omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van hebben. Verder is er een verband gevonden tussen wonen nabij veehouderijen en een verlaagde longfunctie. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door stoffen die afkomstig zijn van de veehouderij. Niet alleen dichtbij veel veehouderijen wonen zorgt voor een lagere longfunctie. De longfunctie wordt in het hele onderzoeksgebied lager op momenten dat de concentratie van ammoniak (een stof die afkomstig is van mest) in de lucht hoog is. Deze effecten zijn vergelijkbaar met de schadelijke gezondheidseffecten van verkeer in een stad. De onderzoekers vonden dat er meer longontstekingen in het onderzoeksgebied voorkomen dan in de rest van het land; een verschil dat na de Q-koorts-epidemie van 2007-2010 wel kleiner is geworden. Er werd een verband gevonden tussen pluimveehouderijen binnen 1 kilometer afstand van de woning en een licht verhoogde kans op longontsteking. Het is onduidelijk of de extra longontstekingen in dit onderzoeksgebied worden veroorzaakt door specifieke ziekteverwekkers die van dieren afkomstig zijn (zoönose-verwekkers), of dat mensen gevoeliger voor longontsteking worden door de blootstelling aan stoffen die veehouderijbedrijven uitstoten, zoals fijnstof, endotoxines (onderdelen van micro-organismen) en ammoniak. In het onderzoek is ook gekeken of bepaalde zoönoseverwekkers vaker voorkomen in de omgeving van veehouderijen ten opzichte van de rest van het land. Bij het hepatitis E-virus, de bacterie *Clostridium difficile* en ESBL-producerende bacteriën is dat niet het geval. Wel lijken mensen iets vaker drager te zijn van de vee gerelateerde MRSA-bacterie. Of deze verhoging komt door uitstoot vanuit veehouderijen is nog onduidelijk. Dit zijn de belangrijkste conclusies uit het VGO-onderzoek dat is uitgevoerd door het RIVM, de Universiteit Utrecht (IRAS), Wageningen UR en het NIVEL. Het onderzoek is uitgevoerd in het oostelijk deel van Noord-Brabant en in Noord-Limburg. Sommige resultaten zijn mogelijk alleen van toepassing op het onderzochte gebied. Dat komt doordat lokale kenmerken, bijvoorbeeld luchtvervuiling uit omliggende industriegebieden, van invloed zijn op de bevindingen.

Ondersteuning Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

Brabantse gemeenten en de provincie hebben met elkaar afgesproken dat met de sector en maatschappelijke groeperingen een aanpak voor emissiereductie wordt ontwikkeld. De provincie neemt daartoe het initiatief. Tot die tijd is het aan gemeenten om te bepalen wat ze doen met lopende en nieuwe aanvragen. De ODZOB ondersteunt hierbij met de inbreng van inhoudelijke deskundigheid. Dit vanuit het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving en het speerpunt Transitie Zorgvuldige veehouderij van het BPO (Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht).

Bespreken handelingsperspectieven

De ODZOB heeft hiervoor een notitie opgesteld, waarin ook de juridisch aspecten aan de orde komen en een systematiek om de gezondheidsrisico's van vergunningaanvragen van veehouderijen te kunnen beoordelen.

Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid

Advies Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid bij **aanpak van de vergunningverlening en bij meldingen** (totdat een definitief toetsingskader voor gezondheid van het Rijk beschikbaar is)

1. Lopende en nieuwe vergunningaanvragen en meldingen beoordelen op de risico's voor omwonenden conform de beschreven systematiek en het schema in paragraaf 3.1 en 3.2. van de Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid
2. Als risicovol beoordeelde aanvragen worden door de omgevingsdienst voorgelegd aan de gemeente of provincie (bevoegd gezag).
3. De gemeente treedt in overleg met de veehouder (dialogoog).
4. Afhankelijk van de uitkomst van het overleg met de veehouder, bepaalt de gemeente of provincie hoe men verder wil met de vergunningaanvraag of melding.
5. Het is wenselijk om extra zorgvuldig om te gaan met alle vergunningaanvragen voor veehouderijen. Dat kan bijdragen aan het begrip en de acceptatie door betrokkenen en het voorkomen van procedures:
 - Bij een risicovolle aanvraag (toename fijnstof emissie): tijdig met de veehouder in overleg treden. In de dialoog / gesprek met de veehouder het dilemma uitleggen. Dat kan hem misschien overtuigen om uitstel te accepteren en/of te overwegen zijn plannen aan te passen.
 - Bij niet risicovolle aanvraag (minder fijnstof **of** op voldoende afstand): aan de omwonenden uitleggen dat je de vergunning verleent omdat er op grond van de beschikbare informatie uit de gezondheidsonderzoeken geen verhoogd risico wordt verwacht door endotoxine blootstelling.
6. De gemeente kan advies vragen aan de GGD over een vergunningaanvraag, bijvoorbeeld in geval van twijfel over de mogelijke (andere) gezondheidseffecten.

Locatie: Bruggenseweg 9 Deurne

Fijn stofemissie

Aanvraag

1	2	3	4	5	6
stalnr.	Hoktype RAV code	diercategorie	aantal	stofemissie g/dier/jr	Totaal stofemissie
2	D3.2.15.4	vleesvarkens	2144	31	66464
3	D3.2.14	vleesvarkens	1602	99	158598
3a	D3.2.15.4	vleesvarkens	960	31	29760
5	D3.2.15.4	vleesvarkens	1920	31	59520
5a	D3.2.15.4	vleesvarkens	672	31	20832
Totaal gr stofemissie					335174

stal 2, 3a, 5 en 5a: Gecomb. luchtwasser 85% BWL 2009.12.V3

stal 3: Chemische luchtwasser 95% BWL 2010.26

In paragraaf 3.2 van de notitie is een grafiek opgenomen waarin de relatie bronsterkte fijnstof (kg/jr) en de aan te houden afstand om te voldoen aan de advieswaarde van de Gezondheidsraad van 30 EU/m³.

Het bedrijf produceert met de nieuwe opzet 335 kg per jaar aan fijn stof. Volgens de grafiek dient dan de afstand van een gevoelig object tot het emissiepunt dan minimaal 117 meter te bedragen.

Met de huidige aanvraag wordt de gehele stal 3a aangesloten op een luchtwasser en wordt er uitgebreid met vleesvarkens. De uitbreiding met dieren en stal 3a worden nu via centrale afzuiging aangesloten op een gecombineerde luchtwasser BWL 2009.12.V3

De huidige afstand van het dichtstbijzijnde emissiepunt tot het dichtstbijzijnde gevoelig object bedraagt ca 178 meter (Bruggenseweg 11).

Kg per jaar fijn stof	Benodigde afstand tot gevoelig object (meter)	Werkelijke afstand vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt (ca meter)	Voldoet aan advieswaarde Gezondheidsraad
335	117	181 (Bruggenseweg 8)	Ja
	117	178 (Bruggenseweg 11)	Ja
	117	242 (Bruggenseweg 7)	Ja

Conform de notitie voldoet het bedrijf ruimschoots aan de advieswaarde van de Gezondheidsraad

Verder zijn we van mening dat de onderzoeken nog onvoldoende duidelijkheid geven om een eenduidige relatie tussen de emissie uit de betreffende stallen/veehouderijen en het voorkomen van gezondheidseffecten bij mensen vast te stellen.

Conform het advies “aanpak bij de vergunningverlening en bij meldingen” is dit een niet risicovolle aanvraag.

Bij een niet risicovolle aanvraag (geen toename fijnstof **of** op voldoende afstand) wordt op grond van de beschikbare informatie uit de gezondheidsonderzoeken geen verhoogd risico verwacht door endotoxine blootstelling aan de omwonenden.

Datum: 21 november 2018

Arts Advies

J. Arts

